

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΝΕΑΠΟΛΙΣ ΠΑΦΟΥ

NEAPOLIS UNIVERSITY PAFOS

Σχολή Οικονομικών Επιστημών και Διοίκησης
Μεταπτυχιακό στην Δημόσια Διοίκηση

ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

Τίτλος Εργασίας

ΤΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΠΡΟΤΩΒΑΘΜΙΑΣ ΦΡΟΝΤΙΔΑΣ ΣΤΗΝ
ΚΥΠΡΟ

Επιμέλεια Κυριάκος Γεωργίου

Πάφος 2017

Μεταπτυχιακή Εργασία

στην

Δημόσια Διοίκηση

από

Κυριάκο Γεωργίου

Υποβλήθηκε στα πλαίσια των απαιτήσεων για την απόκτηση
μεταπτυχιακού δημόσιας διοίκησης

Επιβλέπων Καθηγητής: Δρ. Ιωάννης Βλάσσης

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Περίληψη.....	5-6
---------------	-----

Abstract.....	7-8
---------------	-----

ΓΕΝΙΚΟ ΜΕΡΟΣ

Κεφάλαιο 1

1.1 Εισαγωγή/Ιστορικό.....	9-10
1.2 Επιλογή Θέματος.....	11
1.3 Ερευνητικά Ζητήματα.....	11

Κεφάλαιο 2

2.1 Ορισμός/Χαρακτηριστικά ΠΦΥ.....	12-14
2.2 Υπηρεσίες ΠΦΥ.....	15
2.2.1 Σύστημα ΠΦΥ Γερμανίας.....	16
2.2.2 Σύστημα ΠΦΥ Μεγάλης Βρετανίας.....	17
2.2.3 Σύστημα ΠΦΥ Ολλανδίας.....	18
2.2.4 Σύστημα ΠΦΥ Σουηδίας.....	19

ΕΙΔΙΚΟ ΜΕΡΟΣ

Κεφάλαιο 3

3.1 Ιστορική Αναδρομή Συστήματος Υγείας Κύπρου.....	20-28
3.2 Δομή Δημόσιων Υπηρεσιών Υγείας Κύπρου.....	29

Κεφάλαιο 4

4.1 Παρούσα Κατάσταση ΠΦΥ Κύπρου.....	30
4.2 Οργάνωση ΠΦΥ Κύπρου.....	31

Κεφάλαιο 5

5.1 Πρωτοβάθμια Φροντίδα με Βάση το Γε.Σ.Υ.....	36-37
---	-------

Κεφάλαιο 6

6.1 Ανάγκες Πολιτών ως προς την ΠΦΥ.....	38-40
6.2 Ικανοποίηση Πολιτών από την ΠΦΥ.....	41-43
6.3 ΠΦΥ και Βελτίωση της Υγείας του Πληθυσμού.....	44-48

Κεφάλαιο 7

7.1 Συμπεράσματα / Εισηγήσεις.....	49-51
Βιβλιογραφία.....	52-58
Παράρτημα.....	59-90

ΕΥΡΕΤΗΡΙΟ ΣΧΗΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΔΙΑΓΡΑΜΜΑΤΩΝ

Διάγραμμα χωροταξικής κατανομής των δικτύων παροχής ΠΦΥ ανά επαρχία στην Κύπρο.....	32-33
Σύντομο σχεδιάγραμμα χωροταξικής κατανομής.....	34
Πίνακας στελέχωσης κοινοτικών κέντρων υγείας από νοσηλευτικό προσωπικό.....	34

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Εισαγωγή: Η υγεία ορίζεται ως μια κατάσταση πλήρους σωματικής, νοητικής και κοινωνικής ευεξίας και όχι απλώς η απουσία νόσου ή αναπηρίας. Επεκτείνοντας τον συλλογισμό μας, θα λέγαμε πως η υγεία ως ένα πολυδιάστατο φαινόμενο, επηρεάζεται από ένα ιδιαίτερα μεγάλο αριθμό παραγόντων. Είναι δηλαδή το προϊόν της αλληλεπίδρασης των φυσιολογικών, οργανικών και οικολογικών αναγκαιοτήτων και της υπάρχουσας κάθε φορά κοινωνικό-οικονομικής τάξης πραγμάτων. Σημαντικός είναι ο ρόλος που μπορεί να διαδραματίσει η πρωτοβάθμια φροντίδα υγείας, που λειτουργεί ως αρωγός και θεμέλιος πυλώνας του οποιουδήποτε συστήματος υγείας οποιασδήποτε χώρας. Η Πρωτοβάθμια Φροντίδα Υγείας (ΠΦΥ) ορίστηκε και υιοθετήθηκε για πρώτη φορά από όλα τα κράτη (μέλη της UNICEF) και του Παγκόσμιου Οργανισμού Υγείας (ΠΟΥ) ύστερα από τη Διακήρυξη της Alma – Ata το 1978. Στόχος της ΠΦΥ αποτελεί αποτέλεσε η ανάπτυξη και παροχή επαρκών υπηρεσιών υγείας σε όλους τους πολίτες των κρατών μελών, προκειμένου να αυξηθεί η προσβασιμότητα και να εξαλειφθούν, όσο το δυνατόν, οι ανισότητες στον τομέα της υγείας.

Μεθοδολογία: Για την εκπόνηση και την ολοκλήρωση της συγκεκριμένης συστηματικής ανασκόπησης χρησιμοποιήθηκαν ερευνητικές μελέτες, επιστημονικά συγγράμματα, επιστημονικά περιοδικά και άρθρα που σχετίζονται με το θέμα της εργασίας. Η μέθοδος που χρησιμοποιήθηκε για την επιτυχημένη και την ευρύτερη ανασκόπηση για την εργασία αυτή ήταν η αναζήτηση στις βάσεις δεδομένων CINAHL, MEDLINE, PUBMED, GOOGLE SCHOLAR. Οι όροι- λέξεις κλειδιά που χρησιμοποιήθηκαν είναι: ***Ελληνικά - πρωτοβάθμια φροντίδα, ιστορία πρωτοβάθμιας φροντίδας/Κύπρου, ο ρόλος της πρωτοβάθμιας φροντίδας στο Γε.Σ.Υ/ στη βελτίωση της υγείας του πληθυσμού, ανάγκες πολιτών από την πρωτοβάθμια φροντίδα.***

Για τη σύνταξη των γενικών μερών της εργασίας χρησιμοποιήθηκαν επίσης ιατρικά και πολιτικά συγγράμματα, τα οποία διατίθενται στη βιβλιοθήκη του Πανεπιστημίου.

Σκοπός: Σκοπός της παρούσας εργασίας είναι, η διερεύνηση της πρωτοβάθμιας φροντίδας στην Κύπρο, καθώς επίσης και η εκτίμηση της προσφοράς της πρωτοβάθμιας φροντίδας στην βελτίωση υγείας του πληθυσμού.

Αποτελέσματα/Συμπεράσματα: Μέσα από την έρευνα και την ανάλυση των άρθρων παρατηρούμε πως, στην Κύπρο η παροχή υπηρεσιών φροντίδας υγείας παρουσιάζει αρκετές αδυναμίες, κυρίως γιατί δεν λειτουργεί ένα σύστημα υγείας που να καλύπτει

ολόκληρο τον πληθυσμό στην βάση φυσικά συγκεκριμένης νομοθετικής ρύθμισης. Οι πέντε κύριοι άξονες της στρατηγικής του παγκόσμιου οργανισμού υγείας (ΠΟΥ) για την πρωτοβάθμια φροντίδα υγείας (ΠΦΥ) δεν καλύπτεται από την παρούσα κατάσταση που επικρατεί στην Κύπρο. Παρατηρούμε λοιπόν πως ενώ το "σχεδιασμένο" Γε.Σ.Υ (Γενικό Σχέδιο Υγείας) προβλέπει και συνυπολογίζει τις πολιτικές του ΠΟΥ για την ΠΦΥ, στην πράξη, ο σχεδιασμός αυτός δεν έχει υλοποιηθεί, δημιουργώντας προβλήματα αλλά και διαιωνίζοντας μία κατάσταση που δεν εξασφαλίζει τη βιωσιμότητα του συστήματος υγείας.

Λέξεις κλειδιά: Πρωτοβάθμια φροντίδα, Πρόληψη, Υγεία, Γενικό σχέδιο υγείας

ABSTRACT

Introduction: Health is defined as the state of complete physical, mental and social well-being and not simply the absences of sickness or disability. Health can be seen as a multidimensional phenomenon affected by a large number of factors. It is the result of the interaction of the physiological, organic and ecological necessities and the present socio-economic class. Significant is the role that primary health care play, which operates as a facilitator and is the foundation of any health system in any country. Primary health care was defined and adopted for the first time by all UNICEF member states and the World Health Organization following the Alma-Ata 1978 proclamation. The objective of primary health care has been the development and provision of adequate health services for all citizens of the member states, in order to increase accessibility and distinguish where possible inequalities in the health care sector.

Methodology: For the preparation and completion of this project, research studies were conducted using data from scientific magazines, and scientific articles that were related to the topic of this paper. The method used for the successful collection of data was wide research through search engines and databases such as CINAHL, PUBMED, GOOGLE SCHOLAR. Terms key words used are *Primary care, History of primary care/Cyprus, The role of primary care in the health system, To improve the health of the population, Needs of citizens from primary care*. For the syntax of the main body of this paper medical and political collections were used that were made available from the university library.

Purpose: The purpose of this project was to investigate primary care in Cyprus, as well as the assessment of primary care offered to improve health of the general population.

Results/Conclusion: Through research and data analysis it can be observed that health care provided in Cyprus presents several weaknesses and is not of the desired standard as it does not cover the entire population on the basis of specific legislation. The five main strategies of the World Health Organization and that of Primary Health Care are not covered with the current health system provided in Cyprus. It is evident

that the general health plan is not in order thus creating problems and forming a situation that is not ensuring the viability of the health system island wide.

Key words: Primary Care, Prevention, Health, General Health Plan